

ДЖЕЙМЗ ХАРПЪР ДЪЛГАТА СЯНКА

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1972

chitanka.info

Застанал на мостика, Фенър се вслушваше в чукането на морза в апаратната. Тревожен метеорологичен бюлетин от Сан Франциско. Морзът зачука по-бързо и той загуби нишката, но беше чул достатъчно. Ураган! Понятие, което никога не бе хвърляло сянка върху моряшките му години.

След няколко минути младият радист излезе и му връчи радиограмата. Той я прочете бавно:

„Предупреждение до всички кораби.

Тропическа буря на 300 мили южно от залива Теуантепек. Движи се бавно на северозапад. Скорост на вятъра 60 възли. По всяка вероятност скоро ще се превърне в истински ураган.“

Фенър беше дежурен този следобед. Той беше висок, русокос млад мъж с тропическа униформа от колосан бял док. Черно-златните пагони подчертаваха естествената ширина на раменете му; високата яка на куртката му контрастираше рязко със силно загорялото му лице.

„Норона“ също беше стегнат кораб. Излъсканият месинг и белият емайл блестяха на слънцето. Че корабът не стоеше на едно място, а се движеше, можеше да се разбере само по лекото трептене, което преминаваше през него от скрития дълбоко под водата винт, и по свистенето на черния му нос, който цепеше опънатата копринена кожа на морето.

Фенър влезе при уредите и картата. Термометърът на вътрешната стена показваше деветдесет и два градуса по Фаренхайт. Той си разкопча яката и обърна вентилатора към лицето си. В това помещение беше тихо, чуваше се само лекото фучене на вентилатора и сегиз-тогиз — щракането на жироскомпас. Картата на Тихия океан лежеше опъната на масата и на нея бе очертана с пергел дъга, която съединяваше Панама и Хонолулу. „Норона“ димеше с дванадесет възли по тази дъга.

Фенър очерта зоната на бурята — нищо и никакво кръгче с диаметър два инча. Загледан в него, той се пренесе две години и шест хиляди мили назад, в лондонското морско училище, където бе учил, за да получи капитански диплом. Спокойствие и наука, а някъде долу тътнеше метрото. Именно там — а не сред бушуващото море и ниско

надвисналото небе — там, сред лъскавите уреди и диаграмите на черната дъска страшната механика на урагана бе завладяла въображението му.

Все още помнеше деня, в който Елизъбет, дошла да прекара седмичната си почивка в града, го беше завела в галерията „Тейт“, за да се наслаждава на Дега и Лотрек. Но мислите му се рееха тогава над опасното Карибско море, а не над Париж от края на миналия век. И после в театъра — леко отпусната след двете сухи мартини и вечерята на свещи, Елизъбет стискаше ръката му, докато някаква певица изпълняваше „Привет, млади влюбени, където и да сте“. И дори когато отвърщаше на стискането, той си мислеше за сутрешните лекции. А докато певицата се въртеше на сцената под звуците на цигулките, беше си спомнил, че някъде в урагана съществува една точка на пълен хаос, която учебниците не са в състояние да обяснят и пред която моряшкото изкуство е безсилно. Върху картата падна някаква сянка. Фенър вдигна глава и видя слабата фигура на капитан Ъркърт, очертана в светлия правоъгълник на вратата. В едната си ръка държеше димяща пура, а в другата — книга. С тази бяла коса, особено както бе осветена сега от слънцето, той повече от всякога приличаше на проповедник. Четирите златни нашивки на пагоните му винаги предизвикваха изненада.

— Добър ден, господин Фенър. Спаркс ми даде копие от съобщението, получено от Сан Франциско — каза той спокойно.

— Току-що определих местоположението му, сър. Сякаш е изникнал изневиделица. Спаркс казва, че това несъмнено е първото предупреждение на американската метеорологична служба.

— Да, в тази част на крайбрежието се появяват така, ненадейно. — Капитан Ъркърт заби поглед в картата. — Снощи слушах една мексиканска радиостанция. Музика. После прекъснаха, за да отправят предупреждение към местните риболовни съдове. Говореха на испански, разбира се, тъй че не разбрах всичко.

— Може би няма да е зле да се насочим на запад и да се измъкнем, сър.

Фенър веднага съжали за това предложение. Дори само една необмислена дума можеше да издаде безпокойството му пред този кротък, умен и закален старик.

Капитанът вече беше взел един пергел и през дима на пурата си чертаеше кръгъл готически прозорец.

— Засега най-добре е да следваме същия курс — каза той. — Ще бъде глупаво да се отклоним, съобразявайки се само с една радиограма. Я се отдалечим от урагана, я попаднем право в центъра му. Трябва да изчакаме нещо по-определено — да видим какво ще покажат барометърът, небето, вятърът.

Фенър се извърна и започна да намества прекалено старателно нониуса на барометъра.

— Какво, не сте ли съгласен? — Готическият прозорец бе оставен недовършен. Капитан Ъркърт върна пергела в кутията и се обърна към своя щурман. Проницателните му очи се спряха на месинговото копче на един от джобовете на бялата Фенърова куртка. Старикът никога не гледаше човека в лицето. Дори когато говореше, сякаш насочваше думите така, че да минат встрани от теб. А когато получише отговор, погледът му се реше някъде, докато той премерваше думите ти.

— Мисля, че барометърът няма да ни предупреди навреме, сър — отвърна Фенър, изненадан от собствения си глас. — Налягането ще бъде прекалено рязко. Започне ли веднъж барометърът да пада, ще падне така, че ще се продъни. А през това време ние вече ще сме се озовали в центъра на урагана.

— Вие изглежда имате задълбочени познания по метеорология, Фенър. — Капитанът му хвърли мигновена, плаха усмивка, присъща само нему. — Онзи ден ви чух да обяснявате на господин Хъдсън нещо за наситения с влага въздух и долових думата „адиабатичен“. Какъв страшен термин.

Фенър не можа да извика на лицето си необходимата за случая усмивка. Можеха ли добитите в училище знания да предотвратят това зло, което се носеше с бясна скорост към тях над спокойното море? Той отвърна:

— Боя се, че почти всичко е само теория, сър.

— И все пак това са знания. — Този път погледът на старика се вдигна чак до брадата на Фенър. — Във всеки случай би било непростимо при такъв голям и сигурен кораб да хукнем през океана при първия полъх на вятъра.

Вада пот се стичаше от едната страна на Фенър — от подмишницата до кръста. А „големият и сигурен кораб“ му приличаше в този миг на детска лодчица в локва — при това някой беше запратил

камък в локвата. Капитан Ъркърт притисна бавно до гърдите си черната книга — като свещеник пред нечий гроб. Фенър забеляза, че това бе „Ламермурска невеста“.

Излязъл отново на мостика, той застана под сянката на тента и се загледа в моряците, които работеха на предната палуба. Голите им до кръста тела лъщяха като намастен махагон. Те прекарваха въжета над непромокаемите брезенти върху люковете. Старият дърводелец размахваше чук с дълга дръжка, с който набиваше още по-здраво дървените клинове. Няколко млади момчета пееха.

Хъдсън, първият помощник-капитан, пое вахтата в осем часа. Той беше десет години по-млад от Фенър, по-нисък, не така добре сложен, тъмнокос. Лицето му, с цвят на светла печена глина, изглеждаше едва ли не бледо в сравнение с медния загар на втория помощник.

— Къде е Ърки? — попита Хъдсън.

— При картата — отвърна Фенър.

— Още ли държим курс към Хула-лулу?

— Да. Чакаме някакъв знак. Дано се появи по-скоро, преди да се е продънило морето. — Фенър се радваше, че гласът му звучеше естествено, дори малко нехайно.

Хъдсън сви рамене.

— Не виждам какво можем да направим. Как да избягаме от това чудо, след като не знаем къде се намира то?

Фенър отмина тези думи. Разбира се, че са необходими някакви данни. Той знаеше това много добре. Първото правило от Закона за бурите.

Слънцето, слязло ниско, се намираще точно пред кораба. Пътеката, която то хвърляше през морето, наподобяваше ослепителна сребърна река по която плаваше „Норона“. Хъдсън сложи тъмните си очила и се взря срещу този блясък.

— Жалко, че не натовариха онези медни слитъци — каза той. — Щяхме да ги наместим някак между палубите. А с този дяволски товар долу в трюма на кораба ще му се вземе здравето.

В полунощ „Норона“ все още държеше курс към Хавайските острови. Тя се носеше по огледално море, посребрено от луната. Но в

два часа след полунощ върхът на фокмачтата вече описваше ритмично дъга на фона на звездите. Не много широка, не повече от три градуса на едната и още толкова на другата страна. Застанал в задната част на кораба, Фенър вече виждаше първите симптоми на приближаващия ураган. Леки вълни, които само сянката издаваше — като линии, очертани с черен пастел върху станиола на морето; концентрични радиации от сърцевината на бурята; камъкът в локвата.

— Позна, подлецът му — каза той гласно.

— Вълнението започва, нали, господин Фенър? Изток-югоизток, нали?

Блещукането на пурата издаде присъствието на капитан Ъркърт. Луната освети сребристия дракон, разпрострял се върху пижамата му от шантунг.

— Да, сър. Бурята сигурно се е усилила страшно през последните няколко часа.

Драконът проблясваше зловещо на капитанските гърди. Сенки минаваха по набръчканото лице на Ъркърт.

— Положително. Налягането скоро ще падне и ще излезе вятър. А после ще става, каквото ще става.

Един от моряците донесе епохалната вест, че чайт на капитана е готов.

— О, чайт! Благодаря — каза старикът. И потътри сламените си чехли, скрил ръце по източен обичай в ръкавите на мандаринската пижама. — Господин Фенър — извърна се след малко той, — моля ви, кажете на Спаркс да стане навреме, за да чуе в пет часа метеорологичния бюлетин на Сан Франциско.

Фенър си легна малко след четири, но в каютата му беше толкова горещо, че не можеше да се спи. Той зачете раздела за ураганите в „Метеорология за моряка“: „Вълни като планини, съпроводени със страшен трясък... Фурията на разразилата се с пълна сила тропическа буря е неописуема...“

Велики боже! Дори Морската служба на нейно величество признаваше съществуването на фурните. Лампата до главата му над койката излъчваше топлина на пещ. Той я угаси и продължи да лежи в тъмното с чаршафи, залепнали по мокрото му тяло. Когато чу, че Спаркс се раздвижи в съседната каюта, той също стана, облече се и излезе пак на мостика.

— Тоя проклет барометър на Търки започна най-сетне да пада — избоботи Хъдсън.

Двамата отидоха заедно до апаратната. Капитан Търкърт беше вече там, задимил малкото помещение. Скромнен тъмнозелен халат закриваше сега сребристия дракон.

Спаркс докосна копчетата за настройка на приемника и се разнесе стакатото на морза. Дясната му ръка пишеше непрекъснато, а лявата щракаше ключове и регулираше стрелки. Публиката не откъсваше поглед от хартията и ловеше всяка дума, откъснала се от писеца:

„Опасност. До всички кораби.

Местоположението на урагана е установено чрез самолет... 17,2 север, 101,5 запад... движи се на северозапад с около 15 възли... най-голямата сила на вятъра 120 възли близо до центъра... ураганът се простира на 175 мили от центъра... вероятно ще се усили още...“

Като органист, който очаква аплодисменти, Спаркс се обърна кръгом на въртящия се стол и очилата му блеснаха; но публиката беше изчезнала.

Бледата светлина, разляла се по небето на изток, заличаваше сенките на вълните и затъмняваше звездите и люлеещите се лампи по върховете на мачтите на „Норона“. Горната част на кораба се открояваше поразително бяла, както винаги на разсъмване, преди слънцето да я е пожълтило.

— Ще се придържаме към набеязаната дъга, докато това е възможно — каза спокойно капитанът. — А по-късно, ако видим, че не може да издържи напора на вълните и бурята, ще спрем машините.

Не беше нужно да се взема някакво решение, да се подготвя някакъв план за действие. Корабът просто нямаше необходимата скорост, за да се измъкне. Разширяващата се зона на урагана скоро щеше да обхване и „Норона“. Очаквал си някакви симптоми, а при появата им се оказва, че вече е късно. Взирайки се напред в утринния здрач, Фенър усети измамно нежен ветреца да гали дясната му буза.

След шест часа „Норона“ се намираше на деветдесет мили от центъра на урагана. Вятърът бе достигнал сила десет по скалата на Бофор, което ще рече шестдесет мили в час. На кораба „му се вземаше здравето“, както бе предрекъл Хъдсън.

Барометърът падаше непрекъснато, теглейки и облаците след себе си. Перестият сирус на тридесет хиляди стъпки височина отстъпи място на черен кумулус на десет хиляди стъпки, седем хиляди, пет хиляди, две хиляди. Постепенно мрак обгърна „Норона“. Парцаливи вълма прелитаха до самите върхове на мачтите. Вчерашният син небосвод сякаш никога не бе съществувал. Когато навлязоха в зоната на дъжда, от гъстите черни облаци започнаха да се стрелкат светкавици и да ближат с езиците си морето.

Фенър зърна Хъдсън долу на палубата за лодките. Той работеше заедно с моряците — със стоманени въжета притягаха спасителните лодки към леглата им. Хората се движеха тромаво: сгушени, за да се предпазят от вятъра и дъжда, те стъпваха несигурно по люлеещата се палуба.

Мракът действуваше потискащо. Привързването на лодките напомняше вдигане на подвижен мост, за да се пресече достъпът до железната кула, а гърмът на морето звучеше като огън от обсадните оръдия на обезумял неприятел. Корабът се люшна неудържимо и Фенър се хвана за стойката на тента. Кожата на силната му загоряла ръка се изпъна и върху кокалчетата се образуваха четири жълти петънца.

Той забеляза, че е време да предаде метеорологичния бюлетин, който всеки два часа изпращаха на Сан Франциско и за всички кораби в открито море. Когато влезе в каютата с уредите и картата, от него се изля вода, която образува тъмна локва върху синия килим. Капитан Ъркърт беше тук и проучваше записаното от барометрографа. Фенър измъкна от полицата корабните книги и започна да кодира съобщението, доволен, че за известно време ще се потопи сред книгите и уредите. Това беше по-добре, отколкото да гледа отчайващата картина навън.

Корабът изведнъж се наклони силно и от машинното долетя звън на търкалящ се метал. Перденцата на каютата щръкнаха и останаха така цели няколко секунди, сякаш искаха да опровергаят закона за

земното притегляне. После отново се превърнаха в люлеещи се ветрила, движени от някаква невидима ръка.

Капитанът взе кодираното съобщение.

— Аз се надявах, че ще настъпи промяна във вятъра, Фенър. Смятах, че това ще стане със започването на дъжда. Но се излъгах.

Фенър се вгледа в барометрографа.

— Центърът ще премине над нас, сър.

— Корабостроенето е старо изкуство — продума най-сетне старикът. — „Норона“ е много солиден кораб.

На четиридесет мили от фунията на вихъра корабът приличаше на някакво сляпо праисторическо влечуго, което с мъка си проправя път през връхлитащата го лава на чудовищен вулкан. Всеки няколко минути той се хвърляше безумно към вдигналата се пред него планина, но се разминаваше с нея и падаше стремглаво в бездната, зинала на мястото на планината. Нямаше небе — само вода, която налиташе отстрани със сто и тридесет мили в час. Коминът, мачтите, рубките не се виждаха от мостика и всеки човек, успял да се задържи върху бронирания гръб на влечугото, представляваше изолирано явление. Невъзможно бе да дадеш сигнал, да вдигнеш ръка срещу този потоп; никакъв глас не можеше да надвие неспирния рев на вятъра.

Притиснал с лявата ръка до гърдите си кутията за чай, като че беше топка за ръग्би, Фенър напредваше малко по малко срещу вятъра. Той се беше залепил за палубата и се движеше с помощта на лактите и босите си нозе — не помнеше къде беше изгубил чорапите си и белите обувки от еленова кожа. Знаеше само, че подпорките са разположени на четири стъпки една от друга и всеки път, когато търсеше опипом следващата, я намираще. После обвиваше ръка около нея и лежеше неподвижен за минута, за да си почине. А след това противната страна атакуваше отново. Назъбените гребени на вълните винаги го намираха, въпреки тази пълна тъма. Те прескачаха релинга и се стоварваха тежко върху му, а после го теглеха за краката, изкарваха му въздуха и го опипваха нагло, мъчейки се да му откънат кутията. Но неговото масивно тяло я предпазваше и тя бе в пълна безопасност. Той вече преценяваше доста точно как са разчетени набезите на врага. А те бяха крайно ожесточени, защото врагът не успяваше да го изненада в момент, когато дясната му ръка да не е обвита около някоя подпорка. Ако неприятелят сполучеше да направи това само веднъж, щеше да

удържи победа. Фенър щеше да бъде пометен, захвърлен и изгубен в тази водна безкрайност.

И въпреки тези опасни вихрени атаки, сега той беше по-щастлив, отколкото дни наред преди това. Когато съобщиха, че един от механиците е тежко ранен, Хъдсън грабна аптеката за първа помощ и се готвеше да тръгне. Но изведнъж Фенър реши да отиде вместо него. Той дори се споричка с Хъдсън, за да му отнеме кутията. Всъщност телефонът на машинното беше отправил едно предизвикателство; и обърканите мисли на Фенър изведнъж бяха влезли в строй и бяха приели предизвикателството. Той или трябваше да преодолее страха си, или да се дотътри до някой тъмен ъгъл и там да умре. Винаги си бе представял своя страх от бурята като някаква дълга сянка. Ако сега успее да се добере до машинното и да се върне, тази позорна сянка ще се превърне просто в Черен Петър, който лесно може да бъде прибран и захвърлен някъде, далеч от всякакъв поглед.

Беше доволен и от това, че откриваше отново собствената си физическа сила. В осемте години, откакто работеше като щурман, почти я беше забравил. В края на краищата секстантът тежи само три фунта, картата — три унции, а моливът — нищо. Но сега той много добре усещаше телесната си сила. Съзвездията и хронометрите бяха вчерашна действителност — твърде далечна, за да бъде действителна. В този хаос мислите на щурмана, които стигаха така далеч, не можеха да се съберат във фокус. Този свят на вихрите имаше радиус от четири стъпки — разстоянието от една подпорка до следващата. Всяка нова минута живот, всяка отвоювана стъпка в този страшен малък свят засилваха увереността му в собствените му мишици и плещи.

Когато достигна тъчлинията, той бе пиан от радост, но все още предпазлив. Хвана се за тръбата на една цистерна, за да събере сили. „Топката“ все още беше стисната до гърдите му. Той избра удобен момент, спринтира седем ярда и се хвърли през месинговия праг на машинното. Слава на тази добре смазана врата с лагерни панти. Сега беше на закрито, далеч от водните въртопи, а бесният вятър само ревеше в ушите му, без да бъде повече бич за тялото. Той лежеше на стоманената решетка, чиито мазни пръчки оставиха черни райета на подгизналата бяла униформа.

Тънка кафява ръка докосна лицето му и той видя над себе си един от смазочниците индийци. Фенър се усмихна и се опита да си

спомни как беше на индустански „само да си поема въздух“, но се отказа и отрони:

— Здравей, Надир Ула. Сега съм добре.

Индиецът кимна със сериозен вид, вдигна си кутията с маслото и се отдалечи като призрак. Стълбата, която водеше към дъното на машинното, беше цялата в масло и това я правеше опасна. Фенър се хвана здраво за парапета и започна да слиза. Странна гледка представляваха тези заглъхнали и неподвижни машини; сякаш някакъв магьосник ги беше вкаменил.

Някой бе домъкнал цяла бала памучни конци от склада и третият механик лежеше проснат върху тях. На дясната му буза имаше дълбока рана и белите конци бяха просмукани с кръв. При всяко попиване на кръвта от бузата бялата кост лъсваше на светлината на подвижната лампа.

— Падна от средната решетка — каза главният механик Бъроуз. — Загуби сума кръв.

Ръцете на Фенър трепереха, докато отваряше кутията, която морето се бе опитало да му отнеме. Той се чувствуваше несигурен. Как ще се справи с тази трудна задача, след като бе слушал само дванадесет повърхностни лекции от лекар, който винаги оставяше златния си часовник на маса и очите му бяха все във вратата?

Плувнал в пот, Бъроуз седна на масата и сложи в скута си главата на ранения. Копринените конци вече бяха вдянати в закривените игли. Почти отчаян, Фенър стисна една игла с щипците и я заби в бузата на третия механик. Върхът на иглата излезе близо до костта, червен и остър. Едно завъртане на китката и той се заби в плътта от другата страна на разреза. Пот се стичаше от пръстите в отворената рана. Мисълта за инфекция го ужаси. Потта на един е отрова за друг. Най-после успя да събере краищата на раната и да завърже края. Вторият бод започна с по-голяма увереност.

Забеляза с облекчение, че сега ръцете му не трепереха. Бяското люлеене на кораба беше тук много по-слабо, защото площадката на машинното описваше далеч по-малка дъга от мостика, който беше осемдесет стъпки по-високо. Но парата и жегата бяха непоносими. Той смогна някак да направи третия и четвъртия шев. Стоманените плочи изгаряха босите му ходила. Вторият механик изглежда забеляза това, защото донесе два празни чувала и ги пъкна под краката му. След като

направи последния, седмия шев, Фенър поръси затворената рана със сулфаниламид и постави марля.

— Колко време трая? — попита полугласно той, без да поглежда околните.

— Повече от час — отвърна главният механик. — Но пък стана екстра.

— Трябва да се върна на мостика — каза Фенър.

При изкачването нагоре пръчките на стълбата, петдесет на брой, причиняваха болка на изгорените му ходила. Той си представи, че е пустинник, който изкупва греховете си по пътя към някакъв извисен храм на ветровете. Но там горе, на върха нямаше да намери покой. Виждаше как механиците и смазочниците изпълняваха задълженията си, без дори да вдигнат поглед към него. Дебелите стоманени стени, осеяни с нитове, изолираха от морето тяхното помещение. А това бяха обучени в корабостроителниците хора, които имаха вяра в стоманата. Завидя им на чувството за сигурност. На горната решетка, където благодарение на индиеца се беше опомнил, Фенър се подвоуми. Имаше ли достатъчно сили, за да издържи второто полувреме на този безумен ръгби-мач? Той вдигна капака на един сандък за инструменти и пъкна вътре кутията с медикаментите. После натисна стоманената врата и вятърът нахлу с вой. Той се хвана за парапета, наведе глава и се хвърли, сгушен, срещу урагана.

Някой беше запалил всичките лампи на палубата, но мощните светлини по комина, които при влизане в пристанище осветяваха кораба така, както се осветяват забележителни сгради и стари замъци, създаваха само една жълта мъглявина, в която се губеха всякакви очертания. В блясъка на лампите при лодките бялата спасителна моторница представляваше някаква неопределена бяла форма, закотвена в пороя от вятър и вода.

Нямаше нито океан, нито небе — само един мощен порой от вятър, дъжд и сол, а нещастният кораб се намираше под този порой и се препъваше в неравното му корито, заливан от всички страни.

През пороя Фенър забеляза неясните очертания на една вълна. Тя изникна от мрачината, издигна се бавно над кораба и само след секунди вятърът се връза в основата ѝ, подкопа я и тя се стовари връз „Норона“. Непрекъснатият рев на урагана заглушаваше грохота на

огромните вълни, тъй че и тази вълна се стовари безшумно — сякаш кадър от ням филм.

Той лежеше на палубата обвил с две ръце стълбата на комина и видя как един език от вълната се пхна под спасителната лодка. Лодката се поддаде на неочаквания напор и напъна въжетата, с които бе омотана. След миг тя се пръсна на трески, които се разхвърчаха нагоре чак до комина.

Падайки върху Фенър, вълната затисна тялото му о' палубата, но същевременно започна да го тегли настрани, към борда. Железните пръти на стълбата се впиха до болка в ръцете му. Имаше чувството, че водата е гъста като каша, а и се движи бавно като каша. Гърдите му щяха да се пръснат. Той напълни дробовете си с въздух и за миг изпита блажено облекчение. Но секунда след това вече не можеше да се удържи да не ги напълни отново. Солена вода загърголи в гърлото му. Струваше му се, че всичката сила на тялото му се стича към раменете, минава през ръцете и изтича от пръстите в океана, който и без това беше достатъчно могъщ.

Почти изпаднал в безсъзнание, Фенър изведнъж видя ясно своя дом. Казват, че давеците се виждат обширни панорами — цялата вселена в един мигновен проблясък, — но картината, която той виждаше, в никакъв случай не се отличаваше с такава величественост. Майка му стоеше в градината, нанизала на лявата ръка лодкообразна кошница за цветя и хванала в дясната ножицата. Малкият му брат се мъчеше да описва невъзможно малки кръгове със зеления си велосипед. А по алеята се разхождаше Елизъбет в жълта лятна рокля. Лицето ѝ не изразяваше мъка. Вместо да се спусне разплакана към мъртвия си любим, тя покосяваше с ракетата си за тенис цъфналите глухарчета. После вдигна глава и се усмихна — и силата му престана да изтича от върховете на пръстите. Морето се оттегли. Той беше спасен. Легнал по лице, цял трепереше от студ. Морска вода ли се стичаше от носа и очите му или плачеше? След доста време запълзя към мостика.

— Боже мои, приличате на плашило. — Спаркс беше седнал на масата в апаратната, запънал крака в бюрото. Около него се валяха жертвите на бурята — резервни лампи, изолатори, бобини.

Колко хубаво бе да си скрит от вятъра, да чуваш човешки глас.

— А пък вие приличате на вехтошар — едва изрече Фенър.

Спаркс измъкна някакви жълти листа от джоба си и ги размаха безнадеждно.

— Старецът ми даде да предам тези специални съобщения. Но не мога да вляза във връзка. Главната антена е отнесена.

— Виждали ли сте Хъдсън?

— Не. Напусна мостика преди векове — скоро след вас. Беше станало нещо с един люк.

— Люк! Боже мой! Къде?

— На предната палуба, струва ми се. Но не съм сигурен. Някой каза, че бил пробит. — Спаркс скочи на крака. — Вие ще ми помогнете, Фенър.

— Да ви помогна?

— Да. С резервната антена бих могъл да се свържа с най-близката мексиканска станция. Но за тази цел трябва да пренастроя предавателя. А не мога, защото не виждам както трябва. Счупих си очилата.

Главните двигатели и системата за управление въвн от строя. Спасителната лодка за шестдесет души на трески. Сега пък пробит люк. А радистът се тревожи за своите брътвежи на далечно разстояние.

— Оставете тази работа, Спарки — каза Фенър. — Сега това няма никакво значение. Идете да спите.

Кривата на самочувствието му вече слизаше надолу. Хитро извоюваната победа срещу морето, успешното зашиване на кървавата рана в машинното, оцеляването му под огромната вълна бяха върхове, които никога вече нямаше да бъдат достигнати. Измъченото му съзнание долавяше сега един пъклен план зад привидния хаос на бурята. Неговите жалки победи бяха нарочно предвидени в този план — за да отслабят бдителността му. Понесените досега страдания бяха само част от онова, което му готвеше ураганът. Но достатъчни, за да изсмучат силите му. А истинският удар, сега той бе убеден в това, щеше да бъде нанесен край този пробит люк, за който Спаркс бе споменал с такова безразличие. Капитанът, Хъдсън и другите ще очакват той да помогне в напразните им опити да запушат пробива. И сега, когато е напълно изтощен и уязвим, морето ще се надигне, за да нанесе смъртоносния удар.

Намери капитан Ъркърт самичък на мостика, застанал до телеграфа за машинното, който мълчеше. Сухожилията на тънките му ръце се очертаваха като ребра на ветрило. Но той все още се държеше на крака. Капитанът му хвърли пронизващ поглед със зачервените си очи. После се усмихна. Четиридесетте часа вятър и сол бяха парализирали мускулите на лицето му, та усмивката наподобяваше по-скоро някаква нечовешка гримаса.

Неочаквано на двайсетина стъпки от себе си Фенър забеляза Хъдсън. Той пълзеше към тях на колене и лакти. Движеше се бавно, дебнейки неочакваните движения на кораба: в един миг се напрягаше напред, за да се задържи с гърди за вирнатата нагоре палуба, а в следващия — се дърпаше назад, за да не полети надолу.

Фенър наблюдаваше плахо неговото приближаване. В главата му изплува налудничава картина: опит да бъде спряна морската стихия. Хъдсън и цяла сюррия джуджета, въоръжени с дървени клинове, детски чукчета и тънички парчета брезент, се мъчат да задържат океана. А мощният океан си играе с тях. „Норона“ потрепера под напора на хилядите тонове вода, които се стовариха върху нея. Част от тази вода сигурно се изливаше през пробития люк в трюма.

Хъдсън допълзя до босите нозе на Фенър и погледна нагоре като жалко куче. Сплъстената черна коса закриваше очите му. Какъв глупак е този Хъдсън. Неговата стратегия срещу бурята е изцяло погрешна — няма така може да се водят джуджетата в бой срещу морето? И както пълзи на четири крака като куче, само си търси белята. Би трябвало да се влачи по корем, залепен за палубата, като змия. А ето и че вика нещо, но вятърът грабва думите от устата му. Капитан Ъркърт посочи към щурвалната кабина. Под прикритието на нейните стоманени стени щяха да чуят какво иска да каже Хъдсън.

Вътре намериха забравения от всички кормчия, изпънал се на рогозката. Той направи усилие да стане, но се отказа и се обърна на другата страна. Рогозката се беше отпечатала на голия му гръб. Затвориха вратата и ревят на бурята позаглъхна.

— Номер две — изрече Хъдсън, задъхвайки се. — Брезентите са нацепени на парцали и всичко е отнесено. В кораба нахлува вода. А дърводелецът... дърводелецът и Хамлин... юнгата Хамлин липсват. Отнесло ги е през борда. — Той седна, подпря глава на компасната будка и затвори очи.

Капитан Ъркърт се насочи към телефоните. Той протегна крак и подритна по задника легналия кормчия.

— Какъв отвратителен сънльо — измърмори капитанът.

След минута вече разговаряше с машинното и със спокоен ясен глас нареждаше да започне изпомпването на трюм номер две.

Фенър изпита ненавист към този опозорил се кормчия. Той нямаше право на убежище и почивка, не беше свършил никаква работа, нито се беше изложил на риск. Едро, добре развито животно, а лежи на рогозката като победен борец. Фенър беше този, който имаше право на сън, и въпреки това нямаше възможност да спи. След страшната му битка с вълната — битка, която никой не видя и никой не похвали — всички легла на света му се полагаха по право.

Очите на Хъдсън бяха затворени. Но Фенър усещаше, че той не спи. Спуснатите клепки бяха само параван, зад който Хъдсън тайно подготвяше своя налудничав поход срещу морето. Скоро ще се изправи и ще хвърли на Фенър многозначителен поглед. И Фенър, щурманът и джентълменът, ще трябва да го последва. И това ще бъде краят. Той никога вече няма да спи в легло. Дори в болнично легло. Коралите на морското дъно не са легло в истинския смисъл на тази дума.

Но когато Хъдсън отвори очи, погледът му блуждаеше, вместо в него да се чете решителност. И нито дума за запушване на люка. Устата му отрониха съвсем други думи:

— Ужасна гледка. Дърводелецът и юнгата сякаш излетяха, но съвсем бавно. И без да кажат гък. С нищо не можехме да им помогнем. Само се държахме здраво за палубата и ги гледахме безпомощни.

Сега Фенър се хвана с две ръце за компасната будка и се вгледа в Хъдсън; страхът, който беше изпитал от него, когато онзи лазеше към мостика, беше изчезнал. По всичко личеше, че този налудничав поход към люка на предната палуба няма да се състои. Бурята беше смазала Хъдсън. Поне физически. А кой знае, може би и душевно. Той вече доста дълго седеше тъй, отпуснат като чувал с картофи. А Фенър стоеше на двата си крака и това го издигаше в собствените му очи. Капитан Ъркърт, толкова крехък, че един полъх на вятъра би могъл да го отнесе, също имаше чудната способност да остава винаги прав. А проснатият кормчия, запазил цялата си физическа сила, представляваше жалка гледка. Фенър стоеше прав и се държеше — не

само за компасната будка, но и за живота. Сега той ще живее, стига самият кораб да издържи.

Капитан Ъркърт се подпря в един ъгъл на щурвалната кабина. После разкопча мушамата си — с мъка, защото мършавите му пръсти бяха безсилни — измъкна пура от вътрешния си джоб и я запали. Колко обикновено и колко хубаво нещо! Фенър имаше чувството, че не е пушил от векове. Доця му се някой да му пъкне в устата запалена цигара — както пъкнат на победителите в автомобилните състезания.

— Най-лошото отмина — каза старикът. — Фунията на урагана мина край нас, докато вие с Хъдсън правехте всичко, каквото можехте, за кораба.

В кабината над всичко доминираше неспирното тракане на жирокомпаса, тъй като носът на кораба се люшкаше безконтролно, описвайки четвърт окръжност. Истинският север се бе изгубил някъде по периферията на тази безумна компасна карта. Вятърът беше изпокъсал и отнесъл всички диаграми. И въпреки всичко, когато капитан Ъркърт каза, че ураганът замирал, Фенър му повярва. От всички скъпи машини и чувствителни уреди, натъпкани в тази подхвърляна от бурята стоманена черупка, все още работеше само мозъкът на този старик.

— Ами... люкът, сър?

Дали пълният с вода кораб ще може да плава утре по огряното от слънцето море?

— В момента никой няма да може да издържи на предната палуба — отвърна капитанът. — Но сега вече не влиза толкова много вода. Корабът няма да потъне.

Той извади пурата от устата си и умишлено я пусна върху голите мускулести гърди на кормчията, който все още лежеше в краката му. Замириса на изгорели косми. Без да каже дума или да изрази с жест досада, кормчията взе димящата угарка от гърдите си и я остави на пода до рогозката.

Фенър се извърна засрамен и възмутен. Хъдсън седеше със затворени очи и не видя нищо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.